Een prospectieve observationele case-control studie met amitriptyline bij chronische nek- en rugklachten in de huisartsenpraktijk

Haio: YOUSEFPOUR Reza , U.A.
Promotor: VANKRUNKELSVEN Patrik , KUL
Praktijkopleider: DEVLIES Liesbet , NUYTS Herman

Context: Chronische nek en- rugklachten zijn vaak voorkomende problemen in onze maatschappij. Huisartsen worden dagelijks met zulke klachten geconfronteerd. Op maatschappelijk vlak veroorzaken de pijnklachten enerzijds ziekteverzuim en soms langdurige arbeidsongeschiktheid. Anderzijds hebben ze ook een impact op levenskwaliteit en het psychisch welzijn van de patiënt, die een hogere kans heeft op depressie. Verschillende studies tonen aan dat tricyclische antidepressiva (o.a. amitriptyline) effectief zijn in de behandeling van chronische rug- of nekpijn. Of het antidepressivum naast het verlichten van de somatosensorische component van de pijnklachten ook de affectieve component kan verbeteren, is een controversieel onderwerp en het is een uitdaging om een verder onderzoek te doen. Daarom kan het gebruik van antidepressiva zowel impact hebben op de pijn als ook op de levenskwaliteit en het dagelijks functioneren.

Onderzoeksvraag: Is amitriptyline een werkzaam alternatief bij vrouwen en mannen ouder dan 18 jaar die lijden aan chronische nek- en rugklachten bij wie usual care onvoldoende effect had om de pijn te verlichten en de functionaliteit te verhogen?

Methode: Patiënten in behandeling voor chronische rug (nek)pijn wordt een alternatieve behandeling met amitriptyline aangeboden. Deze groep wordt vergeleken met patiënten die de behandeling met usual care (paracetamol, NSAID) verderzetten. Evaluatie op dag 0, na 1 week, na 4 weken en na 8 weken. Patiënten mogen indien nodig noodmedicatie innemen, onder vorm van conventionele pijnstillers (paracetamol, NSAID, tramadol, enz.). Meetinstrumenten zijn een pijn- en functioneringsschaal (VAS, CGI-S, CGI-I).

Resultaten: Zowel bij de behandeling met amitriptyline als met usual care was er een merkbare daling van de pijnscore op VAS en CGI-S, maar niet significant. Door de vele nevenwerkingen bij de behandeling met amitriptyline verminderde het dagelijkse functioneren ook zodat de patiënten de inname van de medicatie niet konden volhouden tot het effect van de pijnstilling bereikt werd.

Conclusie: Hieruit kan men besluiten dat in deze studie beide behandelingen (amitriptyline en usual care) een beperkt positief effect hadden bij nek- en rugklachten, maar door de neveneffecten werd de behandeling met amitriptyline vaker onderbroken. Het gebruik van amitriptyline had dus meer na- dan voordelen ten opzichte van usual care. Grootschalige studies op langere termijn zijn nodig om een significant pijnstillend effect aan te tonen en de impact van de nevenwerkingen beter te beoordelen.